

Et Fund af Steppe-Antilope (*Saiga tatarica* (Pall.)) i Danmark.

Af

Magnus Degerbøl.

I Sommeren 1930 foretog jeg med Understøttelse af »Japetus Steenstrups Legat« en lille Rundrejse til nogle af vore Provinsmuseer for at undersøge, hvad der eventuelt maatte findes af jordfundne Knogler i disse Museer. I den Anledning aflagde jeg ogsaa et Besøg i det nylig oprettede Museum i Ringe, Midtfyen. Min Opmærksomhed fæstedes her i særlig Grad ved en Hornstejle, der i 1925 var kommet for Dagens Lys ved en Brøndgravning ved Boltinggaards Skov ved Ringe. Stykket var fundet i en Dybde af ca. 13 m (»40 Fod«) i »Blaaler« og var blevet overdraget Bestyreren af Museet i Ringe, forhenværende Højskoleforstander MOURITZ MADSEN. Paa Grund af den store Dybde, hvori Stykket var blevet fundet, var Hr. Madsen heldigvis klar over, at Fundet eventuelt var af betydelig Interesse og sørgede for dets Opbevaring. — Takket vare Hr. Madsens Velvilje blev Knoglen senere oversendt til Zoologisk Museum til nærmere Undersøgelse.

Stykket (se Tavle) er venstre Pandeparti af en Steppe-Antilope, *Saiga tatarica* (Pall.). Paa Ydersiden er Taget over Øjenhulen delvis itubruddt; fortil er *foramen supraorbitale* vel bevaret, idet Pandebenet først er blevet brudt godt en cm foran dette foramen. Paa Pandebenets Inderside findes paa en Længde af ca. 3 cm Suturen imod modsatte Sides Pandeben. Afstanden fra *foramen supraorbitale* til denne Sutur er 25 mm. Bag Hornstejlen findes en Del af Issebenet og nedadtil et lille Hjørne af Tindingebenet. Af Hornstejlen er Spidsen brudt. Alle de foreliggende Brudflader er, ligesom hele Stykket, dækket af Leret; det er afgjort gamle Brud, der ikke er dannet under Udgravningen. Største Højde af den forhaandenværende Stejle er 98 mm, maalt paa Ydersiden fra Grunden af den stærkt furede Del. Højden af den glatte Basis

er 17 mm maalt paa Ydersiden. Ved Grunden maaler den furede Del 32,6 mm, fra Side til Side; den største Længde, forfra—bagtil, er 37,0 mm; de tilsvarende Maal for den glatte Del er 28,0 og 33,0. Det jordfundne Stykke er iøvrigt i Form, og paa det nærmeste ogsaa i Størrelse, identisk med den tilsvarende Del af en recent Saiga, ♂, fra Sarepta ved Volga, fra Aaret 1883, i Zoologisk Museum.

Da Stykket er fundet i Moræneler, vil det sige, at det er fundet paa sekundært Leje og maa af Isen være transporteret et Stykke, før det blev aflejret paa den Plads, hvor det nu blev fundet. Men hvor og hvornaar har dette Dyr levet? At dømme efter Isens Bevægelsesretning under den sidste Istid maa det antages, at det har levet indenfor det Omraade, der nu i alt væsentligt er dækket af Østersøen og kan for saa vidt godt stamme fra en hvilken som helst Del af dette Landomraade, lige fra Vestpreussen og de baltiske Lande til vort eget Land. Da Stykket iøvrigt ikke bærer noget som helst Mærke af at være transporteret med Isen, fristes man dog til at tro, at det ikke har været transporteret saa særlig langt, men noget sikkert kan ikke siges derom. — Med Hensyn til Stykkets Alder ligger det nær at antage, at det stammer fra sidste Interglacialtid. Af Interesse vil det dog her være at se lidt paa Saiga-Antilopens Udbredelse i Europa i Kvartærtiden, og om de der foreliggende Fund er nærmere tidsfæstede indenfor denne lange Periode.

I Nutiden synes Saiga-Antilopen i Europa kun at findes indenfor et lille Omraade ved det kaspiske Hav, i Kalmuk-Steppen mellem Manitsch og Volga. I Brehms Tierleben, Säugetiere, 1916, skriver M. HILZHEIMER p. 227 herom: »Nach Hecks Erkundungen bei FALZ-FEIN leben Saigas heute in Europa nur noch in den Kalmückensteppe zwischen Manitsch und Wolga, sind dagegen jetzt zwischen Wolga und Ural ausgerottet«. Efter samme Kilde findes den i Asien i alle Steppeegne i Sibirien og russisk Turkestan Syd for 55 nordl. Br., men gaar mod Øst kun til Dsungariet og Mongoliet og findes ikke i Transkaspien.

Tidligere har Saiga-Antilopen haft en meget større Udbredelse. PALLAS, der har givet en udmærket Beskrivelse af dette Dyr (*Spicilegia zoologica*. Fasciculus 12, p. 21, pl. I. Berlin 1777), meddeler, at den dengang mod Vest gik ind i det sydøstlige Polen, indtil Karpatherne. PALLAS' Angivelse er imidlertid gaaet igen hos mange af de Forfattere, der senere har skrevet om Saigaen. Endnu i 1880 anfører GAUDRY denne Udbredelse, ja selv hos ROMAN,

1923, findes den »La répartition géographique s'étend depuis la frontière de Pologne jusqu'en Sibérie, dans Altaï«. — Men efter Pallas' Tid gik det paa Grund af Landenes tiltagende Opdyrkning og den voksende Befolkningsmængde hurtigt tilbage for Saigaen. I et omfattende Arbejde over dette Dyr (Bull. Soc. Imp. Nat. Moskau 1865) angiver GLITSCH, at Saigaen helt er forsvundet fra Dnjepr-Området, og selv omkring Don, hvor den tidligere havde været saa almindelig, var den nu et sjældent Dyr.

Fra Begyndelsen af det 18. Aarh. anføres Saigaen fra Moldau (J. Lepsi: Ueber einige Perisso- und Artiodactyla in D. Cantemirs »Descriptio Moldaviae«. Bull. l'Acad. Roumaine 9, Nr. 1—2. 1924, pp. 38—50.)

I forhistorisk Tid naaede dens Udbredelsesomraade helt ud til Atlanterhavet. Første Gang, Saiga-Rester blev fundet saa langt imod Vest, var i 1864, da ÉDOUARD LARTET paaviste dem i Frankrig i Chaffaut-Grotten ved Civray, Vienne (Comptes rendus de l'Académie des sciences, 1864). Denne Forfatter mente dog ikke, at Saigaen havde levet i Frankrig, men at det fundne Stykke, Hornstøjle, allerede var indført i forhistorisk Tid. Senere har imidlertid mange andre franske Forskere fundet Rester af Saiga-Antilopen. En Oversigt herover er indtil 1880 givet af ALBERT GAUDRY (Matériaux pour l'Histoire des Temps Quaternaires, Paris 1880). — Saigarester nævnes her fra et Klippely ved Bourdeilles (Dordogne); fra Bruniquel ved Montauban (nævnt af Lyell: The geological Evidence of the Antiquity of Man. 4. Edition. p. 142. London 1873). Samme Aar, 1873, omtaler GERVAIS fra Gourdan-Grotten ved Montrejeau (Haute-Garonne) et særligt interessant Stykke, en Knogle, hvori der var indridset Hovedet af en Saiga-Antilope: »on voit sur cet os la tête d'une antilope pourvue de cornes, que ses caractères, forme générale, renflement probosciforme du museau, disposition et annelure des cornes, ne permettent de rapporter qu'au saiga« (Journal de Zoologie, vol. II, p. 230, 1873). Dette viser klart Saigaens Samtidighed med det forhistoriske Menneske i Europa.

GAUDRY har i sit ovenfor nævnte Værk nærmere beskrevet og delvis afbildet et større Saigamateriale, bl. a. Hornstøjler af 7 Individuer, Tænder af 9 Individuer, Lemmeknogler o. s. v. fra Placard-Grotten ved Rochebertier. At Saiga-Antilopen har været spist af den Tids Mennesker fremgaar af, at de fundne Lemmeknogler er marvspaltede ligesom bl. a. de Rensdyrknogler, de er fundet sam-

men med. Ogsaa Stykkernes geologiske eller arkæologiske Alder gør Gaudry Rede for. Saiga-Antilopen har levet i Rensdyrtiden («åge du renne»). Knogler af Rensdyr er de almindeligst forekommende i Aflejringerne, men ogsaa Hesteknogler er fundet i Mængde. Af GAUDRY'S Faunaliste vil vi iøvrigt fremdrage følgende Arter: *Hyaena crocuta (spelæa)*, Hulehyæne, og en kraftig Bjørn. Af Gnåvere forekommer *Lepus timidus*, Snehare, *Lepus cuniculus*, Kanin og *Spermophilus*, Steppeegern, Dyr, der foretrækker det aabne Land. Dertil kommer Knogler af *Elephas primigenius*, Mammut, og *Bison europæus*; medens et Dyr som *Cervus elaphus*, Kronhjort, der mere er knyttet til Skov, forekommer sjældent. Som et alpint Element kan nævnes *Capra ibex*, Stenbuk.

Efter de forefundne Stenredskaber, de tildannede Knogler og de paa flere Knogler forekommende Tegninger at dømme, maa Saiga-Antilopen have tilhørt Magdalenien-Tiden, den yngste Periode indenfor Palæolithicum.

I 1898 nævner ÉDOUARD HARLÉ (Porc-épic Quaternaire de Montsaunés (Haute-Garonne) Bulletin de la Société Géologique de France, 3. Ser. T. 26, p. 533, Paris 1898) de franske Findesteder, der indtil da havde ydet Saigarester. Det var ialt 13 fra det sydvestlige Frankrig.

Et Par Aar senere kan Harlé føje et nyt Saigafund til de ovenfor nævnte. (Gisements a Saiga dans le syd-ouest de la France. Ibid. T. 28, 1900, p. 995—996). Det nye Findested ligger ikke langt fra Laugerie-Basse, hvor allerede Lartet og Gaudry havde fundet denne Art. Ogsaa denne Gang drejer det sig om en forhistorisk Boplads. Uden for Menneskets Bopladser er Saiga-Antilopen iøvrigt ikke fundet i Frankrig. Harlé vil i dette Forhold se en Forklaring paa, at Saiga-Knogler saa sjældent er kommet for Dagens Lys i andre europæiske Lande, hvor saadanne Bopladser er mindre hyppige og mindre righoldige. Deri har Harlé utvivlsomt Ret.

Endnu et Par franske Fund foreligger. I 1923 fandt F. ROMAN en nedre bageste Kindtand af Saiga-Antilopen i en Grotte ved Baume Longue (Gard), sammen med en Fauna, hvor Hyæneknogler dominerede. (Note sur la présence de l'Antilope Saiga dans la grotte de Baume Longue (Gard) Extrait Bull. Soc. et. Sc. Nat. Nimes. T. XLIII, 1923, Nimes).

I samme Afhandling har Roman under Trykningen indført den Tilføjelse, at R. DE SAINT-PERRIER i 1924 har paavist Saigaens Tilstedeværelse i Lespugnes-Grotten ved Saint-Gaudens (Haute-

Garonne). Hermed er Saigaens Udbredelsesomraade i Frankrig udvidet helt til Pyrenæerne.

Allerede i 1872 paaviste DUPONT Rester — Del af Hjernekasse med Hornstøjler — af Saiga-Antilopen i Belgien, i Chaleux-Hulen. (Les temps préhistoriques en Belgique. L'Homme pendant les Âges de la Pierre dans les environs de Dinant-sur-Meuse, p. 169, 2. édition, Bruxelles 1873). Ogsaa her forekom den sammen med Dyr, der var blevet spiste af Mennesker; Tiden angives til »âge du renne«, Rensdyrtiden, ganske som i Frankrig.

Ogsaa fra England kendes en Hjernekasse med Hornstøjler af Saiga-Antilopen. Stykket stammer fra Twickenham, paa Themsens Nordside og er nærmere beskrevet af SMITH-WOODWARD (Note on the Occurrence of the Saiga Antelope in the Pleistocene Deposits on the Thames Valley. Proc. Zool. Soc. Lond. 1890, p. 613—616). Stykket, der blev fundet ved et Vejarbejde ca. 7 Fod fra Overfladen i et Sandlag, kan desværre ikke nærmere tidsbestemmes; det kan kun angives, at det tilhører Pleistocen-Tiden. SMITH-WOODWARD skriver herom: »The section exposed consists of two feet of loam and other surface material, resting upon ten feet of gravel and sand in alternating layers, this being immediately underlain by the London Clay. The specimen was met with in one of the sandy layers about seven feet from the surface«. Sammen med Hjernekassen fandtes ikke andre Knogler, saa heller ikke derigennem kan en nøjere Tidsbestemmelse foretages.

Gaar vi mod Øst til Tyskland, er Saiga-Antilopen kun fundet et Par Gange. Ved et Besøg, som NEHRING aflagde i »Das westpreussische Provinzial-Museum« i Danzig, fandt han en højre Hornstøjle med tilstødende Hjernekassedel af denne Art. Stykket havde i flere Aar henligget ubestemt i Museet, men NEHRING, der tidligere havde beskrevet en Saiga-Underkæbe fra Mähren, bemærkede straks Stykket og fik det overdraget til nærmere Bearbejdelse. Paa disse to Stykker, Hjernekasse og Underkæbe, begrundede NEHRING Opstillingen af en ny Art, *Saiga prisca*. Forskellen imellem denne uddøde Form og den recenté Saiga skulde især ligge i et noget afvigende Forløb af Hjernekassens Sømme og i, at *Saiga prisca* har 3 Præmolærer i Underkæben, medens de recente Saiga-Antiloper, som NEHRING har sammenlignet med, samt de jordfundne Underkæber fra Frankrig, kun har to Præmolærer.

Allerede KIERNIK, som vi snart skal omtale, har gjort opmærksom paa, at disse Afvigelser fra den nulevende Saiga dels ikke

eksisterer, dels er for smaa til, at de kan begrunde Opstillingen af en ny Art. Det er nemlig saaledes, at man ogsaa hos Nutidens Saiga-Antiloper kan finde Dyr, der har 3 nedre Præmolarer, men den forreste af disse har Tendens til at forsvinde. Allerede i 1870, altsaa længe før Nehring opstillede sin *Saiga prisca*, har MURIE i en omfattende anatomisk Bearbejdelse af Saiga-Antilopen (On the Saiga Antelope, *Saiga tartarica* (Pall.), Proc. Zool. Soc. Lond. 1870, p. 451—503) paavist dette Forhold. MURIE beskriver endda denne nedre forreste Præmolar, men tilføjer, at i et andet Tilfælde var den stærkt reduceret i den ene Side, og hos et gammelt Eksempplar manglede den (p. 467). Senere har ogsaa LECHE gjort opmærksom paa Tilstedeværelsen af denne nedre p2 hos Nutids-saigaen (SVEN HEDIN: Scientific Results of a journey in Central Asia 1899—1902, vol. VI, Part I. Zoologie vom Prof., Dr. Wilhelm Leche, p. 42, Stockholm 1904).

Heller ikke et lidt afvigende Forløb af Kraniesømmene er saa afgørende, at de kan begrunde Opstillingen af en ny Art. Der er saaledes næppe nogen Grund til at opretholde den af NEHRING opstillede *Saiga prisca*; den er utvivlsomt identisk med *Saiga tatarica*, og altsaa heller ingen Grund til at give de af Nehring omtalte Fund nogen Særstilling indenfor de øvrige europæiske Fund.

Danziger-Stykket stammer iøvrigt fra Omegnen af Graudenz (nu polsk: Grudziarz), fra Weichselflodens venstre Bred, og er fundet i et »Kieslager . . . Dasselbe liefert unserem Provinzial Museum eine reiche Ausbeute an seltenen nordischen Geschieben, sowie an Resten diluvialer Säuger, vornehmlich von *Elephas primigenius*, *Rhinoceros tichorhinus* und *Equus caballus*«. (Fossiler Schädelrest einer Saiga-Antilope aus dem Diluvium Westpreussens; Neues Jahrbuch für Mineralogie, Geologie und Palaeontologie, Jahrg. 1896, I. Bd., p. 116). Saigafragmentet er lidt slidt og vandrullet og har aabenbart været transporteret et Stykke af Vandet. Nogen nærmere Tidsbestemmelse foreligger altsaa desværre ikke af dette Stykke.

I 1899 faar NEHRING fra samme Museum tilsendt en Hjerne-kasse af en Saiga-Antilope, fundet i et sandet-leret Lag i en Teglværksgrav ved Kulm (Sitzungs-Bericht der Gesellschaft naturforschender Freunde zu Berlin. 1899. p. 101).

Fra Mähren kendes som ovenfor berørt en Underkæbegren fra Sipka-Hulen. Stykket blev i 1891 nærmere beskrevet af NEHRING

(Diluviale Reste von *Cuon*, *Ovis*, *Saiga*, *Ibex* und *Rupicapra* aus Mähren. p. 131—133; Neues Jahrbuch für Mineralogie, Geologie und Palaeontologie, Jahrg. 1891, II. Bd.). Denne Underkæbe var blevet fremdraget og bestemt af K. J. MASKA (Der diluviale Mensch in Mähren. Neutitschein 1886, p. 56—85) til at tilhøre *Saiga tatarica*. Som ovenfor nævnt har NEHRING henregnet den til en ny Art, *Saiga prisca*, men Berettigelsen heraf er dog meget problematisk.

Fra Polen kendes Rester — Hjernekasse, Underkæbegrene og enkelte øvrige Skeletdele — af Saiga-Antilope fra Maszycka-Hulen ved Ojców (N. V. f. Kraków). Disse Stykker blev i Aaret 1885 udgravet og beskrevet af G. OSSOWSKI (Pam. Akad. Umiej. Kraków, 1885, T. XI. Wydz. III), men er senere paany blevet bearbejdet af E. KIERNIK (Materialien zur Paläozoologie der diluvialen Säugetiere Polens T. III. Reste einer Saiga-Antilope aus der Maszycka-Höhle bei Ojców. Bulletin international de l'Académie des Sciences de Cracovic. Classe des Sciences Mathématiques et Naturelles. Ser. B.: Sciences Naturelles 1912, p. 981—1000). — Fra Wierzchowska-Hulen ligeledes i Omegnen af Ojców har ROEMER i 1882 (Palaeontographica Bd. XXIX, 1882) beskrevet Spidsen af en Hornstejle, som han henregner til Saigaen, men har dog sat et Spørgsmaalstegn ved Bestemmelsens Rigtighed. Vi skal derfor her kun se lidt nærmere paa Maszycka-Fundet.

Maszycka-Hulen er eroderet ud i den hvide Jurakalk og ligger paa Toppen af Maszycka-Bjerget, 150 m over den lille Bæk Pradnik. Hulen bestaar af to Rum, der staar i Forbindelse med hinanden; til det ene Rum fører en 10 m lang og 1½ m bred lodret Gang, der udmunder paa Bjergets Top; til det andet en vandret Gang, der udmunder paa Bjergsiden. Det formodes, at de Knoglerester, der er fundet i Hulen, er blevet ført derhen af det rindende Vand, der har banet sig Vej igennem den lange lodrette Gang. Herpaa tyder et Bisonkranium, der er blevet hængende og senere fundet i en Fordybning i denne Gang. En Del Knogler er dog rimeligvis indslæbt af Mennesker. I Hulens Bund findes øverst et Lag humusagtig Jord af forskellig Tykkelse og derunder et 1—5 m tykt Løslag. Det var i dette Løslag, at OSSOWSKI fandt Knoglerne af Saiga-Antilopen sammen med Stenredskaber, tildannede Knogler og Rester af diluviale Dyr.

I OSSOWSKI's Faunaliste fra dette Fund træffer man væsentlig de samme Arter som i GAUDRY's Liste fra de franske Huler: Rens-

dyr, Hest, Mammut, uldhaaret Næsehorn, Hulehyæne, Hulebjørn, Landbjørn, Urokse, Bison, Elsdyr, Kronhjort og Snehare.

Efter KIERNIK maa Dyreresterne i Maszycka-Hulen tilskrives samme Alder som de franske Saiga-Rester, nemlig Magdalenientiden.

Ogsaa i Böhmen og Ungarn er Saiga-Antilopens Knogler fundet. KIERNIK (l. c. p. 985) nævner en Hjernekasse fra Prags Omegn, og NEHRING (l. c. 1896, p. 115), at han har fundet denne Art i Ungarn.

Det vil da af denne Oversigt fremgaa, at Steppe-Antilopen fra sydfranske Huler og Klippely kendes gennem et betydeligt Antal Fund, der kan tidsfæstes til Rensdyrtid, Magdalenientiden. Ogsaa fra flere andre europæiske Lande, Belgien, England, Danmark, Tyskland, Polen, Böhmen, Østrig og Ungarn kendes Steppe-Antilopen, men fra hvert Land kun gennem et eller to Fund. Af disse Fund kan kun det belgiske og polske tidsfæstes, de hører ligesom de franske til Rensdyrtiden.

Det vilde herefter ligge nær at spørge, om det danske Stykke da ikke ogsaa kan henregnes til vor senglaciale Rensdyrtid? — Da Stykket er fundet i ca. 13 m's Dybde i Moræneler, maa dette anses for at være udelukket. I saa Tilfælde maatte Dyret have levet tæt op til Isranden og da ved et nyt Fremstød af denne være blevet begravet i saa stor Dybde. Herfor taler hverken de zoologiske eller geologiske Forhold. Som tidligere nævnt maa Stykket saaledes anses for at være fra interglacial Tid.

Summary.

A find of the Saiga Antelope (*Saiga tatarica* (Pall.)) in Denmark.

In the summer 1930, I set out on a circular tour to some of our provincial museums in order to find out whether disinterred bones were eventually kept in any of them. For this purpose I also paid a visit to the newly erected Museum of Ringe in the middle of Fyen. Here my attention was immediately roused by a horn-core which had appeared in 1925 at a well-sinking at the forest of Boltinggaard near Ringe. The specimen had been found in a depth of about 13 m ("40 feet") in moraine clay and had been delivered to the Director of the Museum in Ringe, Mr. Mouritz Madsen. On account of the great depth in which the specimen had been found Mr. Madsen fortunately understood that it was of great interest and had it carefully stored.—

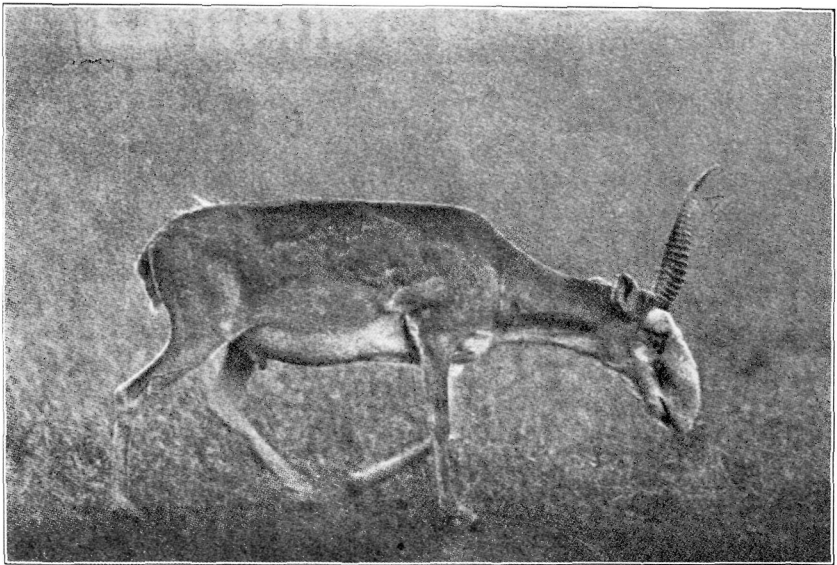
The specimen is the left frontal part of a *Saiga tatarica* (Pall.). On the outside the roof above the eye socket is partially broken; in front the *foramen supraorbitale* is well preserved, the frontal bone only being broken at about 1 cm before this foramen. On the inside of the frontal bone the frontal suture is seen for about 3 cm. The distance from *foramen supraorbitale* to this suture is 25 mm. Behind the horn-core a part of *os parietale* and, in downwards direction, a little corner of *os temporale* are found. The point of the horn-core is broken off. All the fracture surfaces at hand are, like the whole specimen, covered by clay; they are certainly old fractures, not due to excavation. The greatest height of the core at hand is 98 mm, measured on the outside from the base of the strongly furrowed part. The height of the smooth base is 17 mm, measured on the outside. At base the furrowed part measures 32,6 mm, from side to side; the greatest length, measured from the anterior to the posterior, is 37,0 mm, the corresponding measures of the smooth part are 28,0 and 33,0 mm. The disinterred fragment is, besides, in shape and mostly also in size identical with the corresponding part of a recent *Saiga Antelope*, ♂, from Sarepta on the Wolga, in 1883, transferred to the Zoological Museum of Copenhagen.

The specimen having been found in moraine clay and consequently in secondary stratum, must have been transported some way by the ice before it was deposited in the place where it was found now. Judging from the direction in which the ice moved during the last glacial period

it is to be supposed that the animal has lived inside of the area which is now principally covered by the Baltic and may, indeed, originate from whichever part of this land area, from W. Prussia and the Baltic countries to our own country. As the specimen does not, however, bear any trace of having been carried on by the ice, one is tempted to think that it has not been transported very far, but nothing can with certainty be said about it.—As to the age of the specimen it is most likely that it originates from the last interglacial period.

In our days the Saiga Antelope in Europe occurs only within a small area at the Caspian on the Kalmuk Steppes between Manitsch and the Wolga. In the time of PALLAS (1777) its distribution ranged westwards into S. E. Poland as far as to the Carpathians.

In prehistoric times its area of distribution reached even to the Atlantic Ocean. Fragments of the Saiga Antelope are known from a great number of caves and rocky shelters in S. W. France, dating from the Magdalenian period. Outside of France the *Saiga Antelope* has only very rarely been found. It is known from Belgium, England, Germany, Poland, Bohemia, Austria, and Hungary, but in each of these countries it is represented by only 1 or 2 finds. Only those from Belgium and Poland may be geologically dated, and like that from France referred to the Magdalenian period.

Steppe-Antilope, Han, i sin graagule Sommerdragt. Om Vinteren er Pelsen lysere, hvidgraa, og meget tyk, 7 cm og derover. Minder i Form og Væremaaede meget om Faaret. Karakteristisk for Dyret er den stærkt opsvulmede Mule. Skulderhøjden er ca. 80 cm.

Fig. 1.

Venstre Hornstjæle, Øjehule o. s. v af
Steppe-Antilope (*Saiga tatarica* (Pall.))
fra Ringe. Taget over Øjehulen er del-
vis brudt. Set fra Ydersiden.

ca. $\frac{2}{3} \times$

Fig. 2.

Samme Stykke som Fig. 1. Ved Hornets
Basis ses *foramen supraorbitale*. Den
lige Linje paa Pandebenets Inderside er
Suturen mod modsatte Sides Pandeben.

(Left horn-core of *Saiga tatarica* from Denmark).